

RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – III. RAZRED
XXV. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2020.)
ŽUPANIJSKA RAZINA

Ispit ima 38 zadataka. Točni odgovori vrijede ukupno 90 bodova. Bodovna vrijednost zadatka napisana je u kvadratiću kraj zadatka. Moguća točna rješenja napisana su u zagradama ili odvojena kosom crtom.

1. zadatak

Zvijezde su **svijetleća** nebeska tijela. Mogu biti bijele, svijetlo plave, žućkaste, narančaste ili crvene. Položaj zvijezda u nebeskoj sferi tijekom ljudskoga životnog vijeka gotovo je nepromijenjen. Sa zvjezdarnice Astronomskoga centra u Rijeci **zamjećene** su dvije promjenljive zvijezde, kojima su **dodjeljene** oznake i izmjerene mase. O tome su izvješćivali svjetski mediji.

3 boda (svaka točno zaokružena riječ vrijedi 1 bod)

Priznaje se i ako su riječi podcrtane, a ne zaokružene.

2. zadatak

riječ	morfološki uvjetovane glasovne promjene	fonološki uvjetovane glasovne promjene
momče	nepostojano a / nepostojani a / zamjena (alternacija) a/ø, palatalizacija	–
potpalubje	jotacija (jotacija s epentezom / epentetskim l)	jednačenje po zvučnosti / jednačenje šumnika (suglasnika) po zvučnosti
grožđe	jotacija	jednačenje (suglasnika) po mjestu tvorbe / jednačenje zapornika po tvorbenome mjestu

3 boda (svaki točan redak vrijedi 1 bod)

Dovoljno je napisati samo jedan naziv glasovne promjene. Redoslijed glasovnih promjena u riječi *momče* nije važan (ne boduje se).

Ne priznaje se ako je navedena samo epenteza / epentetsko l, a nije navedena jotacija.

3. zadatak

glagolski oblik	naziv glagolskoga oblika (vremena/načina)
zađoh	aorist
bijah obećao	pluskvamperfekt
pričati	infinitiv
oprosti	imperativ
hoću	prezent

5 bodova (svaki redak vrijedi 1 bod)

Za svaki je bod potrebno točno ispisati glagolski oblik (vrijeme/način) i imenovati glagolski oblik (vrijeme/način).

4. zadatak

autocestom, Hrvatskih, Osječanina, Jurja

4 boda (svaka riječ vrijedi 1 bod)

5. zadatak

Osjećajući da nailazi oluja ćućnuo je uza zid jaućući
i dršćući, nerado se prisjećajući isplovljavanja na pućinu.

6 bodova (svaka točno napisana riječ vrijedi 1 bod)

6. zadatak

a) Želim **naglasiti** da on svoje stvari **ni s kim** ne dijeli iako to nerado priznaje.

b) Kada **budem imao/imala** više vremena, otići ću na putovanje brodom. /

Budem li imao/imala više vremena, otići ću na putovanje brodom. / Otići ću
na putovanje brodom **budem li imao/imala** više vremena. / Otići ću na
putovanje brodom kad **budem imao/imala** više vremena.

2 boda (svaka točno napisana rečenica vrijedi 1 bod)

7. zadatak

U prostoru **NK-a** „Zagreb”, zahvaljujući **gosp./g.** Šimiću i **gđi** Novak, predstavljena je knjiga uglednoga člana **HAZU-a**.

4 boda (svaka točno napisana kratica ili pokrata vrijedi 1 bod)

8. zadatak

Dunavom su stizale vijesti te se slijevale u Varoš kao niz žlijeb. **sastavna**

Svuda u svijetu nešto se staro rušilo ili nešto novo gradilo. **rastavna**

Bilo je posvuda mračno, ali je u daljini nešto svjetlucalo. **suprotna**

3 boda (svaka točno određena vrsta rečenice vrijedi 1 bod)

Ne priznaje se ako u rečenici zarez nedostaje ili je dodan gdje nije potrebno.

9. zadatak

- a) zavisnosložena
- b) jednostavna
- c) nezavisnosložena

3 boda (svaka točno određena rečenica vrijedi 1 bod)

10. zadatak

- a) osam (surečenica) / 8 (surečenica)
- b) Lena se još sjećala povorke kola.

2 boda (točno određen broj surečenica vrijedi 1 bod; točno izdvojena glavna rečenica vrijedi 1 bod)

Rečenica treba biti napisana velikim početnim slovom i završavati točkom.

11. zadatak

- a) atributna
- b) objektna
- c) predikatna
- d) namjerna

3 boda (svaka točno određena rečenica vrijedi 1 bod)

12. zadatak

- a) nestvarna/irealna
- b) moguća/potencijalna
- c) stvarna/realna

3 boda (svaka točno određena rečenica vrijedi 1 bod)

13. zadatak

- a) dopusna
- b) načinska/usporedbena (poredbena, usporedna)
- c) namjerna
- d) posljedična

4 boda (svaka točno određena rečenica vrijedi 1 bod)

14. zadatak

Kako bih imala
ocjene

kakve su mi potrebne
za upis na fakultet,

redovito učim i
pohađam nastavu.

namjerna

atributna

glavna

3 boda (svaka točno određena rečenica vrijedi 1 bod)

15. zadatak

večeras – priložna oznaka (POV), mi – objekt (dalji objekt / neizravni objekt),
od umora – priložna oznaka (POU)

3 boda (svaka točno određena služba riječi vrijedi 1 bod)

16. zadatak

- a) Naše tvrtke već dugo surađuju, čak desetak godina / oko deset godina / čak više od desetljeća.
- b) pleonazam

2 boda (točno napisana rečenica vrijedi 1 bod; imenovanje pogreške vrijedi 1 bod)

17. zadatak

- a) (u) sastavnu / sastavna
- b) (u) suprotnu / suprotna
- c) (u) rastavnu / rastavna
- d) (u) suprotnu / suprotna

4 boda (svaka točno određena rečenica vrijedi 1 bod)

18. zadatak

oštrim serpentinama – instrumental/I

(do) prijevoja Vratnika - genitiv/G

(kroz) neugledno mjesto – akuzativ/A

3 boda (svaki redak vrijedi 1 bod; za svaki je bod potrebno ispisati sročnu sintagmu i odrediti točan padež)

19. zadatak

Nemoj mi zamjeriti što te ne posjećujem, ali namještati novi stan nije lako.

2 boda (svaki točno napisan glagolski vid vrijedi 1 bod)

20. zadatak

Stigli su kad(a) je bilo prekasno. / Kad(a) je bilo prekasno, oni su stigli. / Kad(a) je bilo prekasno, stigli su. / Stigli su kad(a) je već bilo kasno. / Kad(a) su stigli, bilo je prekasno. / Bilo je prekasno kad(a) su stigli. / Kad(a) je već bilo kasno, stigli su.

Točna preoblika rečenice vrijedi 1 bod.

21. zadatak

Kako se udaljava, tako mu se onaj pogrbljeni čovjek čini sve starijim.

Točna preoblika rečenice vrijedi 1 bod.

22. zadatak

Sudac je utvrdio tko je odgovoran. / Sudac je utvrdio da postoji odgovornost. /

Sudac je utvrdio da je odgovoran. / Sudac je utvrdio da su odgovorni.

Točna preoblika rečenice vrijedi 1 bod. Priznati i sva druga točna rješenja.

23. zadatak

Tko ne radi, ne zna što je umor. / Onaj tko ne radi, ne zna što je umor. / Tko je neradnik, ne zna što je umor. Onaj tko je neradnik, ne zna što je umor.

Točna preoblika rečenice vrijedi 1 bod.

Ne priznaje se preoblika rečenice s veznikom *koji*.

24. zadatak

- a) Upitala sam gospođu srednjih godina vozi li učitelj džip. / Gospođu srednjih godina upitala sam vozi li učitelj džip.
- b) objektna (surečenica)

2 boda (točno preoblikovana rečenica vrijedi 1 bod; točno određena vrsta zavisne surečenice vrijedi 1 bod)

Ne priznaje se preoblika rečenice s *da li*.

25. zadatak

- a) Znao je da je njegov Varaždin novi grad.
- b) Znao je. Njegov je Varaždin novi grad. / On je znao. Njegov je Varaždin novi grad. / On je znao. Njegov Varaždin je novi grad. / Znao je. Njegov Varaždin je novi grad. / Znao je. Njegov Varaždin novi je grad. / On je znao. Njegov Varaždin novi je grad.

2 boda (točno podcrtana rečenica vrijedi 1 bod; točno preoblikovana rečenica vrijedi 1 bod)

26. zadatak

- a) Pustošenje je potpuno.
- b) Usijana plamteća buktinja.
- c) kad je to okrutno djelo počinjeno

3 boda (svaka točno ispisana rečenica vrijedi jedan bod)

Priznati odgovor samo ako je vremenska surečenica ispisana malim početnim slovom i bez točke na kraju.

27. zadatak

b) Sara je završila preddiplomski studij menadžmenta.

Točan odgovor vrijedi 1 bod.

28. zadatak

b) upravljanje

Točan odgovor vrijedi 1 bod.

29. zadatak

c) Željeli smo govoriti svojim jezikom.

Točan odgovor vrijedi 1 bod.

30. zadatak

b) objekta

Točan odgovor vrijedi 1 bod.

31. zadatak

c) Niti sam se naspavala niti dobro odmorila.

Točan odgovor vrijedi 1 bod.

32. zadatak

c) Kupit ću ti novu odjeću pošto prerasteš onu staru.

Točan odgovor vrijedi 1 bod.

33. zadatak

c) poslijevremenost radnje

Točan odgovor vrijedi 1 bod.

34. zadatak

c) besubjektna rečenica

Točan odgovor vrijedi 1 bod.

35. zadatak

- a) Prošloga puta vozila sam se zrakoplovom.

Točan odgovor vrijedi 1 bod.

36. zadatak

- b) Ove godine planiramo maturalno putovanje.

Točan odgovor vrijedi 1 bod.

37. zadatak

- b) suprotna rečenica

Točan odgovor vrijedi 1 bod.

38. zadatak

Zadatak ukupno ima 5 bodova.

1. Šumski red („Šumski red”) temelji se na terezijanskom(e) urbaru jer urbar sadržava temeljne odredbe o iskorištavanju šuma.

Točan odgovor vrijedi 1 bod.

Priznati i sve druge točne odgovore. U odgovoru nije potrebno označiti riječi iz teksta otisnute kurzivom (npr. navodnicima).

Točan odgovor vrijedi 1 bod.

2. c) 19. st.

Točan odgovor vrijedi 1 bod.

3.

- (prvi) hrvatski zakon o šumama **1 bod**
- (prva) izdana uredba o šumskome gospodarenju (izdana na hrvatskome jeziku) **1 bod**
- (prvi) udžbenik šumarstva (u Hrvatskoj) **1 bod**

3 boda (svaki točan odgovor vrijedi 1 bod)

Priznati odgovore napisane cjelovitim rečenicama ili u obliku natuknica.

Redoslijed nije važan.